

ΟΙ ΠΑΡΕΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Έθιμα του Πάσχα στο Μαρούσι

ΟΜΑΔΑ 3'

1.Σοφία Λέβα

2.Ευγενία Λύκου

3.Κωνσταντίνα Λώλη

4.Αθανασία Μπινιάρη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Σαράντα μέρες διαρκούσε η νηστεία για το Πάσχα και ήταν σκληρή. Εξαίρεση γινόταν την ημέρα του Ευαγγελισμού και των Βαΐων, που γευμάτιζαν με ψάρι, ιδιαίτερα μπακαλιάρo.
- Φρόντιζαν ιδιαίτερα τα σπίτια. Τα πασχαλινά κουλουράκια, τις λαμπάδες για τα μέλη της οικογένειας και τους βαφτιστικούς τα ετοίμαζαν από τη Μεγάλη Πέμπτη.
- Τα αυγά βάφονταν επίσης το απομεσήμερο της Μεγάλης Πέμπτης. Τη Μεγάλη Παρασκευή την αφιέρωναν στην ακολουθία του Επιταφίου.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

- Τη νύχτα της Μεγάλης Πέμπτης προς τη Μεγάλη Παρασκευή στο δεξιό κλίτος του ναού της Κοίμησης της Θεοτόκου οι νέες κοπέλες του Μαρουσιού στόλιζαν με φροντίδα τον Επιτάφιο. Χρησιμοποιούσαν άσπρες βιολέτες.
- Οι κοπέλες του Μαρουσιού από τα παλιά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας όταν έβγαιναν στους αμπελώνες για ξεβοτάνισμα μάζευαν όλη τη λεγόμενη «Κουφή Εβδομάδα», (είναι η εβδομάδα, που τελειώνει το Σάββατο του Λαζάρου) άσπρες αγριοβιολέτες, που άφθονες φύτεωναν στις γύρω περιοχές. Αυτές τις έκαναν δεματάκια και τις τοποθετούσαν σε πανέρια, αφού προηγουμένως φρόντιζαν να τις ραντίσουν με νερό, για να διατηρηθούν δροσερές μέχρι τη στιγμή που θα χρησιμοποιούνταν.

ΣΤΑΥΡΑΔΕΡΦΙΑ

- Η μύηση και η ορκωμοσία των σταυραδέρφων ήταν ένα μυστικό τελετουργικό έθιμο.
- Η διαδικασία ήταν η εξής: δύο άτομα, που συνδέονταν με στενή φιλία ή μπορεί να ήταν και άσπονδοι εχθροί μέχρι τη στιγμή εκείνη, χωρίς να έχουν συγγενικό δεσμό, αποφάσιζαν να γίνουν σταυραδέρφια.
- Φορούσαν τα λαμπριάτικα τους ρούχα, έπαιρναν μαζί τους ένα κοριτσάκι ως δέκα χρονώ και πήγαιναν στην εκκλησία της Παναγίας με το κοιμητήρι. Εκεί με την παρουσία του παπά, διαβαζόταν ορισμένη ευχή, ορκίζονταν τα παλικάρια πάνω στο Ιερό Ευαγγέλιο αιώνια αφοσίωση και αμοιβαία προστασία σε κίνδυνο ή πόλεμο. Αντάλλασσαν τα όπλα ή και τα ρούχα τους, ακόμη και το αίμα τους, αφού έκαναν μια αμυχή στο χέρι τους, διασταυρώνοντάς το. Αναλάμβαναν δε να προικίσουν και το κοριτσάκι που παρευρισκόταν στην τελετή, ήταν η ψυχοκόρη τους.

ΣΤΑΥΡΑΔΕΡΦΙΑ

- Αυτά ήταν τα λεγόμενα σταυραδέρφια, βλάμηδες, μπραζέρηδες ή μπουραζέρηδες, αδελφοποιτοί και έτσι γινόταν η μύησή τους, που είχε και άλλες παραλλαγές, για να πάρουν το εφοδιαστικό τους στο μεγάλο αγώνα της Επανάστασης του 1821.
- Το έθιμο αυτό λάβαινε χώρα στον εσπερινό της Λαμπρής κατά μυστικό τρόπο κάτω από τα βλέμματα των Τούρκων, που έμεναν στο Μαρούσι.

ΤΟ ΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΟΒΡΑΙΟΥ

- Το απόγευμα της Κυριακής του Πάσχα συγκεντρώνονταν όλοι σχεδόν οι κάτοικοι, στολισμένοι με τις πιο όμορφες τοπικές φορεσιές τους άντρες, γυναίκες, παιδιά στην πλατεία. Έβαζαν φωτιά στα φρύγανα -ξερόνια- και εκείνα έπειτα από ένα πυκνό νέφος καπνού μετέφεραν τη φλόγα στο ομοίωμα του Οβραίου.
- Στην αρχή καίγονταν τα πόδια του και όσο προχωρούσε η φλόγα το θέαμα γίνονταν συναρπαστικότερο.
- Το αποκορύφωμα τέλος ήταν το άναμμα του μπαρουτιού στο κεφάλι. Ο Οβραίος πετούσε φλόγες από το στόμα του και τα μάτια του. Γελούσε όλος ο κόσμος και χαιρόταν, ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά.

ΚΑΨΙΜΟ ΤΟΥ ΟΒΡΑΙΟΥ

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <http://www.rematia.gr>
- <https://amarysia.gr/marousi/politismos/31591-2010-11-04-09-42-19>
- “Μαρουσιώτικα ενθυμήματα”, Ιστορικό & Λαογραφικό Μουσείο Δήμου Αμαρουσίου, Δημητρίου Μασούρη

